

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Філософії і політології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РЕЛІГІЄЗНАВСТВО»

кваліфікаційного рівня бакалавр

напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, факультет – менеджмент*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма «Релігієзнавство» для студентів кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Розробник:

к.філос.наук, доц. Є. В. Пилипко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Філософії і політології.

Протокол № 1 від «29» серпня 2013 року.

Завідувач кафедри «Філософії і політології» В. В. Корженко

Схвалено Науково-методичною радою факультету «Менеджмент» за спеціальністю **6.030601** «Менеджмент»

Протокол № 1 від «29» серпня 2013 року.

Голова І. М. Писаревський

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0306 Менеджмент і адміністрування	Вибіркова	
	Напрям підготовки 6.030601 Менеджмент		
Модулів – 1	Спеціальність:	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <i>не передбачено</i>		Семестр	
Загальна кількість годин - 54		1-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст, магістр	18 год.	4
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		36 год.	50
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33.3%: 66.6 %.;

для заочної форми навчання – 2%, 98%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечити науково методологічний рівень з релігієзнавства при підготовці бакалаврів згідно вимогам міністерства освіти і науки України і державним нормативним актам.

Завдання: опанування студентами методів професіонального дослідження, формування розуміння сутності релігійних течій та проблем сучасного релігійного життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. всебічно і глибоко навчальний матеріал за програмою дисципліни засвоївши основні релігійні концепції; та системну теорію релігієзнавства;

2. особливості філософських підходів до аналізу релігійного життя, структуру та напрямки розвитку релігійних вірувань сучасного суспільства, характеристику та функції основних релігійних течій;

3. специфіку філософського підходу до аналізу релігійного життя; критерії класифікації та ознаки релігійних вірувань та наукового пізнання релігійного життя; володіє технологією філософського дослідження релігійних вчень;

вміти:

1. давати повні, вичерпні відповіді на програмні запитання; користуватися довідковою літературою;

2. вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; використовувати довідникову літературу; застосовуючи типові методи філософського дослідження, визначити характеристики науково-філософської реальності;

3. демонструвати навички творчого мислення, на основі аналізу результатів філософських досягнень щодо релігієзнавства, літератури про релігійні ідеї, визначає їх структуру та характеристики розвитку релігійного життя; вміє визначати стан і дієздатність систем осягнення дійсності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Еволюція та типи релігій

(0,5 кредитів/18 годин)

Тема 1. Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.

Тема 2. Релігія як суспільне явище.

Тема 3. Родоплемінні релігії.

Змістовий модуль 2. Локальні релігії. Світові релігії.

(0,5 кредитів/18 годин)

Тема 4. Національні релігії.

Тема 5. Світові релігії.

Змістовий модуль 3. Релігійні конфесії та напрями сучасної України.

(0,5 кредитів/18 годин)

Тема 6. Роль релігії в сучасному суспільстві.

Тема 7. Релігійне життя в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Еволюція та типи релігій												
Тема 1. Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.	6	2				4	7	1				6
Тема 2. Релігія як ільне явище.	6	2				4	7	1				6
Тема 3. Родоплемінні релігії.	6	2				4	6					6
Разом за змістовим модулем 1	18	6				12	20	2				18
Змістовий модуль 2. Локальні релігії. Світові релігії.												
Тема 4. Національні релігії.	9	4				6	7	1				6
Тема 5. Світові релігії.	9	5				6	6					6
Разом за змістовим модулем 2	18	9				12	13	1				12
Змістовий модуль 3. Релігійні конфесії та напрями сучасної України.												
Тема 6. Роль релігії в сучасному суспільстві.	9	4				6	11	1				10
Тема 7. Релігійне життя в Україні.	9	5				6	10					10
Разом за змістовим модулем 3	18	9				12	21					20
Усього годин	54	18				36	54	4				50

5. Теми семінарських занять

(не передбачені навчальним планом)

6. Теми лабораторних занять

(не передбачені навчальним планом)

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
1	Тема 1. Релігієзнавство як наука та навчальна дисципліна.	4	6
2	Тема 2. Релігія як суспільне явище.	4	6
3	Тема 3. Родоплемінні релігії.	4	6
4	Тема 4. Національні релігії.	6	6
5	Тема 5. Світові релігії.	6	6
6	Тема 6. Роль релігії в сучасному суспільстві.	6	10
7	Тема 7. Релігійне життя в Україні.	6	10
	Разом	36	50

8. Індивідуальні завдання

(не передбачені навчальним планом)

Теми контрольних робіт з релігієзнавства
для студентів заочної форми навчання

Контрольна робота №1. Релігієзнавство як наука і навчальна дисципліна.

1. Об'єкт і предмет релігієзнавства .
2. Структура і функції релігієзнавства .

Контрольна робота №2. Релігія як суспільне явище

1. Джерела релігійного знання.
2. Визначення і сутність релігії .
3. Основні концепції походження релігії.
4. Функції релігії.

Контрольна робота №3. Родоплемінні релігії.

1. Риси племінних релігій.
2. Форми племінних релігій.

Контрольна робота №4. Національні релігії.

1. Визначення «національних» і «ранньонаціональних» релігій.
2. Риси національних релігій.
3. Деякі види національних релігій.

Контрольна робота №5. Світові релігії.

1. Особливості світових релігій.
2. Буддизм.
3. Християнство.
4. Іслам.

Контрольна робота №6. Роль релігії в сучасному суспільстві .

1. Сакралізація і секуляризація як дві тенденції в історії.
2. Релігія і різні сфери життя суспільства.

Контрольна робота №7. Релігійне життя в Україні .

1. Історія міжконфесійних відносин в Україні .
2. Принцип свободи совісті як умова міжконфесійного миру .

9. Методи навчання

При викладанні курсу передбачено використання сучасних та інноваційних методів, а саме традиційні методи (оповідання, бесіда, лекція, показ, демонстрація, твір на релігійну тематику), пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, проблемного викладення, частково-пошуковий, евристичний метод, дослідження.

10. Методи контролю

Контроль систематичного виконання самостійної роботи.

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) вирішення завдань, що було винесено для самостійного опрацювання, і завдань, що винесено на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Самостійна робота студентів контролюється протягом усього семестру.

При оцінюванні самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності виконання завдань (згідно з графіком навчального процесу).

Контроль засвоєння матеріалу змістових модулів здійснюється згідно календарного плану занять. Контроль рівня знань може відбуватися у вигляді тестування або контрольної роботи, за матеріалами відповідних змістових модулів. Контрольні заходи спрямовані на опанування студентом матеріалу, що передбачався для вивчення.

Методи контролю знань студентів денної форми:

1. Після проходження першого модулю передбачається контроль з предмету релігієзнавство який відбувається в письмовій формі у вигляді заліку.

Загальна оцінка з модулів та змістових модулів здійснюється згідно загальних правил та вимог вищої школи та безпосередньо Академії. Сума балів для накопичення за трьома змістовими модулями, повинна перевищувати 30 балів. Це є допуском до залікової роботи, яка повинна бути виконана не менш ніж 20 балів.

2. Підсумковий контроль (залік) здійснюється у формі письмових відповідей на питання, що винесено на залік або ж у формі тестування в час, передбачений розкладом занять.

Методи контролю знань студентів заочної форми:

1. Методи поточного контролю – усне опитування, захист рефератів, виконання контрольної роботи.

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль (залік) здійснюється у формі письмових відповідей на питання, що винесено на залік або ж у формі тестування в час, передбачений розкладом занять.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік (1 семестр) – для денної форми. Залік (3 семестр) – для заочної форми

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий контроль (залік)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
T1,T2,T3	T4,T5	T6,T7		
30	30	40		100

T1, T2, ...T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
1	2	3	4
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Студенти заочної форми оцінюються за національною шкалою.

12. Методичне забезпечення

1. Методические рекомендации для самостоятельной работы и выполнения контрольных работ по религиоведению (для студентов 1-3-го курсов заочной формы обучения направления подготовки 6.060103 «Гидротехника (водные ресурсы)», 6.040106 «Экология, охрана окружающей среды и сбалансированное природопользование», 6.030601 «Менеджмент», 6.020107 «Туризм», 6.140101 «Гостинично-ресторанное дело») / Харьк. нац. акад. гор. хоз-ва.: О.К. Садовников, Ю.А. Фатеев, - Х.: ХНАГХ, 2010. – 18 с.

2. Пилипко, Е.В. и Садовников, О.К. и Толстенко, С.Н. Методические указания для подготовки к практическим занятиям и самостоятельной работы по курсу «Религиоведение» (для студентов 1-3 курсов дневной и заочной форм обучения всех специальностей академии) / Харьк. нац. акад. гор. хоз-ва.: Е.В. Пилипко, О.К. Садовников, С.Н. Толстенко, - Х.: ХНАГХ, 2009. – 12 с.

13. Рекомендована література

1. Калінін Ю. А., Харьковщенко Е.А. Релігієзнавство. – К.: Наукова думка, 1998. Калінін Ю.А., Лубський В.І. Релігієзнавство /Курс лекцій. – К., ВІПОЛ, 1996.

2. Кулаков А.Е. Религии мира – М.: АСТ, 1997.

3. Основы религиоведения. /Под ред. Яблокова И.Н.- М.: Высшая школа, 1998.

4. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии: Курс лекций. – М.: Центр, 2000.
5. Токарев С.А. Религия в истории народов мира. – М.: Политиздат, 1986.
6. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: Підручник. – К., 2007.
7. Философия (философия, религиоведение, логика, этика и эстетика) Кредитно-модульный курс: Учебное пособие (для студентов 1-3 курсов всех форм обучения и специальностей академии). Авт.: Будко В.В., Пилипко Е.В., Садовников О.К., Фатеев Ю.А. – Харьков: ХНАГХ, 2008.
8. Тихонравов Ю. В. Религии мира. — М.: Амрита-Русь, 2006.
9. Лобовик Б. А. Религия как социальное явление. — К.: Вища школа, 2004.
10. Танчер В. К. Религия и современный мир. — К.: Наукова думка 2007.

14. Інформаційні ресурси

Официальный сайт. Кафедра философской антропологии философского факультета СПбГУ. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: anthropology.ru

Официальный сайт. Электронная библиотека по философии. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: filosof.historic.ru

Официальный сайт. Электронная библиотека для студентов Гуманитарных специальностей. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: gumfak.ru

Официальный сайт. [Библиотека философского факультета МГУ. Электронный ресурс]. – Режим доступа: philos.msu.ru

Официальный сайт. библиотека Философского факультета Омского Госпедуниверситета. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: philos.omsk.edu

Официальный сайт. Электронная Библиотека "Философия в России" [Электронный ресурс]. – Режим доступа: philosophy.ru

Официальный сайт. Цифровий репозіторій НХУМГ [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://eprints.kname.edu.ua>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Релігієзнавство»

кваліфікаційного рівня бакалавр

напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Розробник: **ПИЛИПКО Євген Володимирович**

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 186 б

Підп. до друку 25.12.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9640

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.